

वा० रा०

॥५७॥

मंत्रिणां दर्शनं उद्दिश्येति शेषः ॥ ३८ ॥ सर्वसमर्थैव गत्वा दुष्टमंत्रिभिरेकांते सर्वकृत्यं विचार्येत्यर्थः ॥ सभां प्रविश्य विदधे एकांते कृतमंत्रोचितव्यापारमिति शेषः ॥ ३९ ॥ निर्याणसमनंतरमेवेति योजना ॥ मायामयत्वादिति भावः ॥ ४० ॥ रामकार्यविनिश्चयं रामविषयं स्वकर्तव्यनिश्चयं ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ स्फुटं कोणाहतेन उल्बणवादनदंडाहतेन ॥ कारणं न वक्तव्यमिति ॥ राजा आद्वयते इत्येतावदेव वक्तव्यं न त्वेतदर्थमिति भावः ॥ ४३ ॥ अत्र सीताप्रलापः स्वस्य मानुषधर्मप्रकटनायेति बोध्यं ॥ ४४ ॥ विभु

एतच्छ्रुत्वा दशग्रीवो राक्षसप्रतिवेदितं ॥ अशोकवनिकां त्यक्त्वा मंत्रिणां दर्शनं ययौ ॥ ३८ ॥ स तु सर्वसमर्थैव मंत्रिभिः कृत्यमात्मनः ॥ सभां प्रविश्य विदधे विदित्वारामविक्रमं ॥ ३९ ॥ अंतर्धानं तु तच्छीर्षं तच्च कार्मुकमुत्तमं ॥ जगाम रावणस्यैव निर्याणसमनंतरं ॥ ४० ॥ राक्षसेन्द्रस्तुतैः सार्धं मंत्रिभिर्भीमविक्रमैः ॥ समर्थयामास तदारामकार्यविनिश्चयं ॥ ४१ ॥ अविदूरस्थितान्सर्वान्वलाध्यक्षान्हितैषिणः ॥ अब्रवीत्कालसदृशो रावणो राक्षसाधिपः ॥ ४२ ॥ शीघ्रं भेरोनिनादेन स्फुटं कोणाहतेन मे ॥ समानयध्वंसैर्न्यानि वक्तव्यं च नकारणं ॥ ४३ ॥ ततस्तथेति प्रतिगृह्यत द्वचस्तदैवदूताः सहसामहद्वलं ॥ समानयंश्चैव समागतं च न्यवेदयद्भर्तुरियुद्धकां क्षिणि ॥ ४४ ॥ इत्यार्षे श्रीरा० वा० आ० यु० द्वात्रिंशः सर्गः ॥ ३२ ॥ ॥ ५७ ॥ ॥ ५७ ॥ सीतां तु मोहितां दृष्ट्वा सरमाना मराक्षसी ॥ आस सादाथ वै देहीं प्रियां प्रणयिनीं सखी ॥ १ ॥ मोहितां राक्षसेन्द्रेण सीतां परमदुःखितां ॥ आश्वासयामास तदा सरमामृदुभाषिणी ॥ २ ॥ सा हितत्रकृता मित्रं सीतयारक्ष्यमाणया ॥ रक्षंती रावणादिष्टासानुक्रोशादृढव्रता ॥ ३ ॥ मानः ॥ कतकः ॥ ३० ॥ इति वा० यु० द्वात्रिंशः सर्गः ॥ ३२ ॥ ५७ ॥

सीतां त्विति ॥ विभीषणपत्नीयं सरमा सा तु सीतायां भक्तिमती सा हिरावणेन ज्ञातसात्विकभावातिभर्त्सनेन नाशमाशंक्य सीताश्वासनार्थं संदिष्टेति बोध्यं ॥ प्रणयिनी स्नेहवती सखी सरमेत्यन्वयः ॥ १ ॥ २ ॥ ननुराक्षसी कथं सखी कथं चाश्वासयेदत आह ॥ सा हीति ॥ तत्र अशोकवनिकायां ॥ रावणादिष्टा अत्र बीजमुक्तं ॥ अतएव राक्षसीभ्यो नित्यं रक्षंती सरमा रक्ष्यमाणया सीतया आत्मनः स्वस्याः मित्रकृता सखी संपादिता ॥ तत्र योग्यतामाह ॥ सानुक्रोशेत्यादि दुःखितेषु सदया दृढव्रता प्राणैरपि ममेयं रक्षणीयेति दृढप्रतिज्ञा ॥ ३ ॥

यु० कां०

॥५७॥